

Köszöntelek Benneteket *Jézus mennybemenetelének* ünnepén: *Jézus legyen veletek!*

A mai ünnepről kifejezetten a *Lukács* evangélium szól, ezért nem Mátét, hanem Lukács evangéliumát olvassuk most. Annál is inkább, mert erről az ünnepről szólva, akarva-akaratlan két problémával birkózik az ember. Az egyik a *biblikus*, a másik a *teodíceai* kétség. Magyarul: Mit jelent *Jézus* mennybemenetele, a másik, hogy egyáltalán van-e az a bizonyos menny?!

Előbb azonban maradjunk a Földön, és nézzünk magunkba, hogy mit mutat az életünk? Merre felé tartunk? *Bánjuk* meg bűneinket!... *Szeressen* minket a hitünk szerint mindent adó Isten, bocsássa meg bűneinket, és vezessen bennünket a jézusi Úton...

Ének: Kyrie... Gloria...

Imádkozzunk! Istenünk, átgondoltad-e amikor embert teremtettél, hogy jó-e az embernek ez a kínzó *bizonytalanság* Felőled és a mi földi sorsunk felől? Vagy úgy gondolod, hogy jó játék ez a *bújócskázás* és bizonytalanság nekünk? Adj választ azoknak, akik úgy hisszük, élsz és szeretsz örökkön örökké!

Evangélium Lk 24, 50-53

Ezután kivezette őket Betánia közelébe, és kezét kitarva megáldotta őket. Áldás közben megvált tőlük, és fölemelkedett az égbe. Leborulva imádták, aztán nagy örömmel visszatértek Jeruzsálembe. Mindig a templomban voltak, és dicsőítették az Istent.

Hallottuk Lukács leírásában Jézus búcsúszavait és csodás fölmenetelét a mennybe. És most birkózhatunk a kételyeinkkel a két szó fölött: *Fölment?* A *Mennybe?*

1) Fölment?

Az ószövetségi irodalomtörténetben és a hellenista regényirodalomban is találunk olyan „*elragadtatás történeteket*”, melyet most hallottunk.

Hénok elragadtatása, *Illés* mennybevétele tüzes szekéren, *Mózes* mennybevétele, *Izaiás* fölmenetele a mennybe; vagy éppen *Túanai Apollóniosz* bevonulása a mennybe.

Ezek a leírások semmi másról nem szólnak, mint egy nagy és szent ember haláláról és túlvilági sorsáról. A biblikus formatörténeti iskola egyértelműen igazolja, hogy az irodalmi formákban nem a formát, hanem a tartalmat kell tényként kezelnünk.

Egy zsidó történetírónak mi sem természetesebb, ha Jézust egy nagy prófétának ismeri föl, hogy a bibliai nyelv adta lehetőség felhasználásával így beszél el Jézus halálát és megdicsőülését.

Amint *Jézus feltámadásának* története is hasonló módon íródott. Tudjuk, hogy a zsidó történelem legnagyobb történeti jelentőségű eseménye, mely központi ünnepe is a zsidóságnak: az *egyiptomi fogságból* való kiszabadulás (*zsidó húsvét*). Hatalmas csoda a Vörös tengeren való átkelés száraz lábbal. Csakhogy az sem külön isteni beavatkozás a természet rendjébe, hanem „csupán” az a gondviselészerű esemény, hogy a Vörös tenger vizét éppen akkor válasszotta ketté a forró szél, amikor a menekülő zsidók odaértek. Ezt a csodát „*mirum in modum*”-nak nevezzük latinul, ami azt jelenti, hogy „*csodás módon*”.

Így *Jézus „talpra állásában”* sem az a csoda, hogy a természet rendjét Isten külön beavatkozással megváltoztatta, hogy egy hulla újra él, hanem abban van a „csoda”, hogy egy halálra vert ember mégsem hal meg, hanem felkel a sírból. Óriási dolog, méltó hogy a kereszténység központi ünnepe legyen (*keresztény húsvét*). Hiszen a tanítványok életének meghatározó jelentőségű a negyven napos „*póttanfolyam*”: mely összegzés és a küldetés. nem csak Izraelhez, hanem a világ összes népéhez

A csodaéhes ember számára nem elég persze az ilyen „*természetes magyarázat*”, és érthető, hogy a *költők* elragadtatják magukat az égit, csakhogy a mai természettudományos gondolkodás a tényeknél marad, és a Jézust követőknek nem kellene Jézus haragját kihívni magukra. A *csodavárákat*, az égi jelet kívánókat ugyanis „*gonosz és hitetlen nemzedéknek*” nevezte Jézus... (Mt 12,39).

2) Mennybe?

A *Lukács történet* leírja azt aényt, hogy Jézus végleg búcsút vesz tanítványaitól és végül *elme*gy (meghal?). *Negyven napig* bírja a halálos gyilkolászás következményeit. Aztán a *Gali-leába* való menekítés (Nikodémus, Arimateai, esszénusok ???!) után, még visszaviszi a tett színhelyére barátait, hogy *Jeruzsálemben* kezdjék és folytassák azt, amit ő megkezdett, és aminek folytatására szövetséget kötött velük. Félelem nélkül, bátran, eltökélten, és Isten Lelkétől megerősítve.

Így volt, nem így volt, nem tudhatjuk. De a tény, amit még az evangélisták állítanak, hogy fölment „*a mennybe*”, még nehezebb megemésztenünk.

Van egy *tudásunk*, hogy van a *Föld Anya*, akinek ölébe a testünk visszakerül. És van egy hitünk, hogy van egy *Ég* felettünk, ahová a Mennyet helyezzük, és ahol a mennyei Atya vár minket, az ő „házába”, az ő világába. Ez utóbbiról *nincs tudásunk*, nincs *tapasztalatunk*. Pedig nagyon kellene.

De *valóban nincs* tudásunk, nincs *tapasztalatunk*?!

Egyszer valamikor összeszedtem tényeket a tudásra és a tapasztalatra vonatkozólag is. Ezeket ma *rejtett tudásnak* és *tapasztalatnak* nevezném.

Igen, van *rejtett tudásunk*!

Gondoljunk csak bele, hogy mi lehet más a *mítoszok* tudásmagja, ha nem egyfajta ismeret, mégpedig a tudattalanban?

Vagy mi lehet a *vallások* Isten és túlvilág hitének valóságmagja, ha nem az ég követelése a teológiában?

De gondoljunk a *bölcseletre*, azokra a világhírű filozófusokra, akik biztos tudást véltek felismerni Istenről és a túlvilágról.

Gondoljunk *Szókratészre*, aki inkább kiitta méregpoharat, de ragaszkodott az ő belső hangjára: „*daimonion*”-jára.

Platón pedig eljutott oda, hogy azt az „*idea*” világot tartotta valóságosnak, melynek csak árnyéka a földi valóság.

Arisztotelész eljut oda, hogy a világfolyamat mozgásának végső (vagy első) oka a mozgatatlan *mozgató*, mely úgy mozgatja a világot, mint a „szeretett lény az utána vágyakozókat”.

Ismerjük *Ágostont*, aki Isten és túlvilág létéről azt állítja, hogy az ember „igazságról igazságra emelkedve juthat el a legfőbb igazsághoz, aki az *első igazság és jóság*, minden egyéb igazság és jóság föltétele a földön”.

Ismerjük *Aquinói Tamás öt útját* Isten létének bizonyítására: a változásból, az ok-okozatból, világ esetlegességéből, a létezők létéből, és célra törekvéséből következtet Istenre. Állítja, hogy a létezőkben a lét hirdeti Istent, a lét forrását, alapját, okát és célját.

Hát ennyi tudásunk azért van Istenről és a túlvilágról.

A *rejtett* tudás mellett a *tapasztalás* terén sem vagyunk teljesen ostobák.

Hadd említsek két területet.

Az egyik az *antropológia*, mely az ÉN-TE kapcsolatoknak a tudománya. Arról a tapasztalatról beszél, hogy az ÉN kilép (transzcendál) a TE felé, a szerelemben és szeretetben, ez a vízszintes transzcendálás. De a függőleges transzcendálásra is van tapasztalatunk. Ezeket valaki „*túlparti fényeknek*” nevezte. A *rend* igénye, hogy kiléphetünk a rendtelenségből a rendbe. Vagy a *remény* igénye, mely a jövőre irányul és dacol minden reménytelenséggel. Vagy éppen a *játék* melyben az ember kilép az időből és önfeledten örül. Vagy a *humor*, mely a félelem sötétségéből tud kilépni a nevetés által.

A másik terület a *misztika*, mely főleg Keleten terjedt el, és van az a változata, melyben Isten és a világ nem kettő, hanem egy, amint a vízcsepp és a tenger is egy. A halál nem más, mint annyi: egy vízcsepp a tengerbe hullik, a kis én a nagy Énben éli meg önmagát és az Istent.

--- Testvéreim! Befejezésül csak annyit, hogy ha megfigyeltétek azt, ami az elmondottakon végig vonul, az nem más, mint az embert a történelem folyamán végigkísérő jellemzője az „*ősbizalom*”, melyet nem lehet kipusztítani belőlünk. Szóval Jézus mennybemenetelének ünnepén *bízzunk* abban, hogy lesz mindnyájunk számára *Mennybemenetel!*

[Kovács László elmékedése elhangzott 2026. május 17-én
a Bokorportán, online csatlakozási lehetőséggel.]

John Singleton Copley (1738-1815) angol-amerikai művész festette 1775-ben olaj-vászon technikával.

A mű címe „**Mennybemenetel**” (The Ascension).

Jelenleg a bostoni Museum of Fine Arts gyűjteményében található.